

Gemeenten goed op weg zo blijkt uit scan nota's lokaal gezondheidsbeleid

Welke ambitie heeft een gemeente op het gebied van gezondheidsbeleid? Hoe creëren ze een gezonde fysiek- en sociale omgeving voor hun burgers en stimuleren ze een gezonde leefstijl? Hoe zorgen ze voor voldoende en bereikbare zorg? Ze schrijven het in de nota lokaal gezondheidsbeleid die ze inmiddels voor een tweede keer hebben opgesteld. Deze loopt door tot 2011/2012.

Koepelorganisatie GGD Nederland heeft in opdracht van VWS de inhoud van 229 nota's gescand. Dit betekent dat bij 53% van alle gemeenten de nota's onderzocht zijn. In deze factsheet worden de belangrijkste uitkomsten weergegeven.

Samengevat richten de meeste gemeenten zich op:

- **Alcohol**
- **Overgewicht en meer specifiek overgewicht bij jongeren**
- **Psychosociale problematiek bij ouderen**
- **Lage sociaal-economische status**
- **Integraal werken**
- Grafiek hiernaast laat zien hoe vaak bepaalde thema's of speerpunten genoemd worden in de nota's. Voor veel speerpunten is ook een uitsplitsing gemaakt naar doelgroepen. Naast deze speerpunten zijn eveneens de beschrijving van wettelijke taken, integraal beleid en samenhang met eerstelijns zorg gescand. Ook de aanpak van de nota is geïnventariseerd.

Speerpunten

In bijna 100% van de nota's staat alcohol en overgewicht als speerpunt beschreven. Tijdens de eerste ronde nota's, vier jaar geleden, waren bewegen, alcohol en roken nog de hoogst scorende onderwerpen. **Seksuele gezondheid** wordt vooral beschreven in de nota's van de grote steden. De lokale nota's nemen vaak de speerpunten van het rijk over. Gemiddeld zelfs 3,9 van de 5 speerpunten!

De nota's

De meeste gemeenten kozen voor een eigen lokale nota, 82% om precies te zijn. Daarnaast neemt 36% deel aan een regionale nota en zijn 10% van de nota's gekoppeld aan de WMO-nota's. In minder dan de helft van de nota's worden prestatie-indicatoren gebruikt om doelen scherp te stellen. Slechts in 16% van de gevallen is een implementatieplan aanwezig.

Doelgroepen

Ouderen zijn bij meer dan de helft van de gemeenten beschreven als doelgroep bij activiteiten gericht op psychosociale gezondheid, overgewicht en depressie. Alcohol en overgewicht zijn thema's die bij **jeugd** het meeste genoemd worden. Meer dan 50% geeft aan dat mensen met een **lage sociaal-economische status** als belangrijkste specifieke doelgroep zijn. Grote steden noemen daarnaast vaak **mantelzorgers en vrijwilligers** als doelgroep.

Wettelijke taken

Welke van de wettelijke taken worden beschreven?

- Inzicht in gezondheidssituatie binnen de gemeente, 93%
- Jeugdgezondheidszorg, 70%
- Forensische geneeskunde, 10%

Opvallend is dat in 49% van de gevallen de gemeenten aangeven regie te hebben op de wettelijke taken. Wordt beleid op speerpunten vaak niet verbonden met sturing op de taken van de GGD die voortvloeien uit de WPG?

Integraal beleid

Van de gemeenten beschrijft 76% een integrale aanpak in hun nota. Waar bestaat deze uit?

- Afstemmen gezondheidsbeleid met andere beleidsterreinen (vooral zorg en welzijn), 66%
- Stimuleren van een ketenaanpak, 60%
- Versterken van de regierol van gemeenten, 58%
- En minder uit: afstemmen met de afdeling belastingen of economische zaken, 3%

Waar gesproken wordt over een uitwerking, beschrijft en gebruikt 15% minimaal één van de drie beleidsinstrumenten voor integraal beleid, te weten GES, quickscan of DBS.

Relatie participatie (WMO), preventie en curatie

- Belang van de toegankelijkheid van de voorzieningen, 36%
- Overleg met huisarts, 21%
- Koppeling aan WMO nota, 10%
- Afstemming WMO, 76%

Goed op weg en waar liggen mogelijkheden voor verbetering...

- Verbinden van de landelijke speerpunten met (sturing op de) wettelijke taken van de GGD
- Opstellen van scherpe doelstellingen in de nota's
- Zichtbaar koppelen van de nota met een plan van aanpak en/of implementatieplan
- Beschrijven van doelstellingen op het gebied van de relatie tussen, preventie, curatie en participatie.
- Schenken van aandacht aan gezondheid op andere beleidsterreinen, zoals ruimtelijke ordening en veiligheid.
- Toepassen van instrumenten voor integraal beleid (GES, DBS, quickscan)

Meer weten over de scan of over de ruimte voor verbetering? Neem contact op met Miranda van den Broek of Chantal Walg via www.ggd.nl